

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM W IV KWARTALE 2014 R.

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego w III kwartale 2014 r.

Od III kwartału 2012 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności Polski w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne, mające na celu dostosowanie populacji objętej badaniem do zaleceń Eurostat. Od III kw. 2012 r. poza zakresem badania, pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania, 12 miesięcy lub więcej — do II kw. 2012 r. było to 3 miesiące lub więcej. W związku z wprowadzonymi zmianami prezentowane wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z lat poprzedzających 2010 rok.

PODSTAWOWE DEFINICJE PRZYJĘTE W BAEL

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych), przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.

Za **ludność aktywną zawodowo** (tzw. siła robocza) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
  - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
  - z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
    - do 3 miesięcy,
    - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia (**od I kwartału 2006 r.**).

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne, liczba pracujących uzyskana z BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Bezrobotni, wg BAEL, to osoby w wieku 15-74 lata (od I kwartału 2001 r.), które spełniły jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany),
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć (do 2003 r. włącznie definicja nie uwzględniała ich gotowości do podjęcia pracy).

Od I kw. 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym dane te nie są porównywalne z wynikami z lat poprzednich.

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne wg powyższych kryteriów, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
  - dłuższym niż 3 miesiące,
  - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć (od 2004 r.).

Współczynnik aktywności zawodowej to udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia to udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia to udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

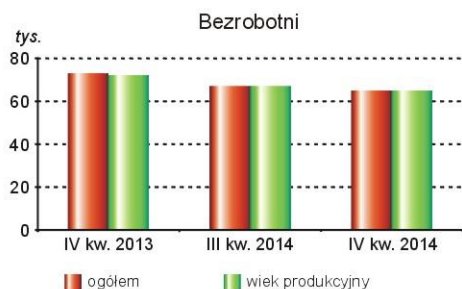
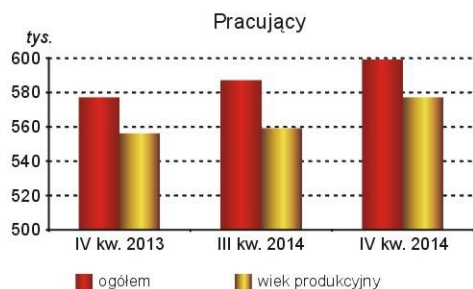
Wiek produkcyjny: 18-59 lat dla kobiet, 18-64 lata dla mężczyzn; młodzież: 15-24 lata; osoby starsze: 55 lat i więcej.

Uwaga: Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Dane opublikowane w tym opracowaniu przedstawiają wyniki przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania danych.

Podstawowe wyniki BAEL dla osób w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	IV kwartał 2013	III kwartał 2014	IV kwartał 2014
Aktywni zawodowo w tys.	650	653	664
pracujący	577	587	599
bezrobotni	73	67	65
Bierni zawodowo w tys.	515	514	519
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,8	55,9	56,1
Współczynnik zatrudnienia w %	49,5	50,1	50,6
Stopa bezrobocia w %	11,2	10,3	9,8

Aktywni zawodowo

W IV kwartale 2014 r. liczba aktywnych zawodowo w województwie świętokrzyskim ukształtowała się na poziomie 664 tys. osób. Większość z nich (56,3%) stanowili mężczyźni. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego liczba aktywnych zawodowo zwiększyła się o 2,2%. Spowodowane zostało to jej wzrostem zarówno w grupie mężczyzn (o 2,2%), jak i wśród kobiet (o 2,1%).

Znaczne różnice odnotowano w zależności od miejsca zamieszkania. Wzrost aktywności zawodowej na przestrzeni roku odnotowano na wsi (o 10,0%), natomiast w miastach ubyło 6,4% aktywnych zawodowo. Udział mieszkańców obszarów wiejskich w liczbie aktywnych zawodowo zwiększył się do 56,2%.

Współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie o 0,3 p. proc. wyższym niż w roku ubiegłym i wyniósł 56,1%. W podziale według płci zdecydowanie wyższą jego wartość nadal notowano wśród mężczyzn – 65,2% wobec 47,6% u kobiet. W miastach wskaźnik aktywności zawodowej wyniósł 53,0% i był mniejszy niż na wsi (58,8%).

W skali kraju współczynnik aktywności zawodowej zwiększył się o 0,2 p.proc. Podobnie jak w Świętokrzyskim znaczne różnice wystąpiły w podziale według płci. Współczynnik aktywności zawodowej mężczyzn wyniósł 64,7%, a kobiet – 48,5%.

W większości grup wiekowych odnotowano wzrost współczynnika aktywności zawodowej. Najwyższy był on wśród osób w wieku 45–54 lata, dla których wzrósł o 3,7 p.proc. osiągając 85,5% oraz 35–44 lata (wzrost o 1,7 p. proc. – do 87,4%). Spadek wystąpił jedynie w grupie osób w wieku 25-34 lata (o 0,7 p.proc. – do 84,3%)

Duże różnice aktywności ekonomicznej utrzymały się w zależności od wykształcenia badanych. W dalszym ciągu zdecydowanie najwyższy poziom współczynnika aktywności ekonomicznej ludności notowany był w grupie osób z wykształceniem wyższym – 81,7%. Zwiększył się on na przestrzeni roku o 0,2 p.proc. Wysoki poziom współczynnika aktywności wystąpił także wśród osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 65,8% (wzrost o 0,7 p. proc.) oraz zasadniczym zawodowym – 64,8% (więcej o 0,5 p.proc.). Najmniej aktywne zawodowo były osoby posiadające najniższe wykształcenie (gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe) lub bez wykształcenia szkolnego. Wśród nich wskaźnik ten wyniósł 21,4%, przy czym w grupie tej odnotowano jego najwyższy wzrost – o 1,6 p. proc. Mniejszą aktywność niż przed rokiem odnotowano jedynie wśród posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące (o 1,8 p.proc.).

Pracujący

Liczba pracujących w IV kwartale 2014 r. ukształtowała się na poziomie 599 tys. i zwiększyła się w skali roku o 3,8%. Populacja pracujących kobiet wzrosła znacznie bardziej niż mężczyźni – odpowiednio o 7,7% i 0,9%. Zwiększyła się liczba pracujących na wsi – o 10,8%, natomiast w miastach obniżyła się o 4,4%.

Zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W IV kwartale 2014 r. na 1000 pracujących przypadało 975 bezrobotnych i biernych zawodowo.

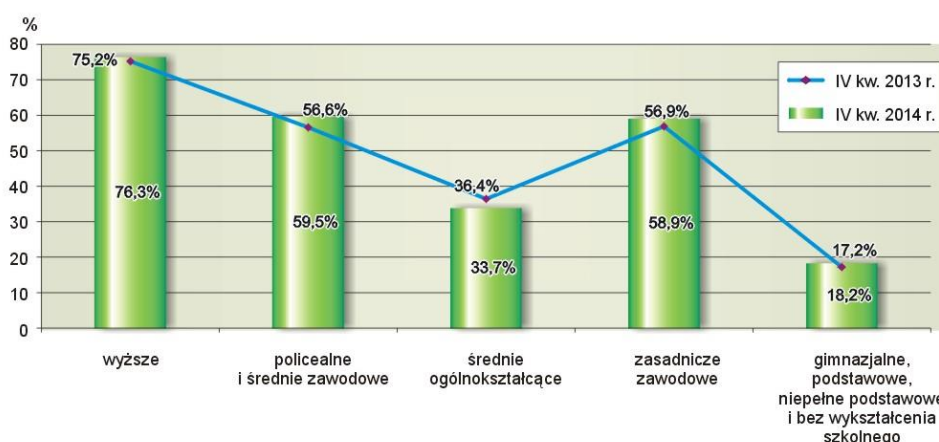
Wskaźnik zatrudnienia będący miernikiem zaangażowania ludności w procesie pracy ukształtował się na wyższym poziomie niż przed rokiem i wyniósł 50,6% (w kraju – 51,7%). Podobnie jak w przypadku współczynnika aktywności ekonomicznej odnotowano jego duże zróżnicowanie w zależności od płci. Zdecydowanie wyższy był on wśród mężczyzn, spośród których pracowało 57,8%. Kobiety rzadziej podejmowały pracę (43,8% pań to osoby pracujące). W skali roku wskaźnik zatrudnienia zwiększył się o 1,1 p.proc. Wzrost ten dotyczył obydwu płci, przy czym większy był wśród kobiet, dla których wyniósł 2,0 p.proc.; wśród mężczyzn wzrósł o 0,2 p.proc.

Zwiększyły się dysproporcje w zależności od miejsca zamieszkania. Wskaźnik zatrudnienia wśród ludności miast obniżył się na przestrzeni roku o 0,4 p. proc. osiągając wartość 47,4%, natomiast na wsi wyniósł 53,5% i był większy o 2,2 p. proc.

W większości grup wiekowych odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia, w tym najwyższy wśród osób w wieku 35-44 lata i 45-54 lata – po 4,0 p. proc. Wśród osób w wieku 55 lat i więcej wzrost wyniósł 1,8 p.proc. Spadek odnotowano jedynie w grupie osób w wieku 25-34 lata – o 1,3 p. proc.

Wskaźnik zatrudnienia cechował się dużym zróżnicowaniem w zależności od poziomu wykształcenia. Zdecydowanie najwyższy jego poziom odnotowano wśród pracowników, którzy ukończyli uczelnię wyższą – 76,3%. W stosunku do roku ubiegłego zwiększył się o 1,1 p.proc. Jego spadek odnotowano jedynie wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – o 2,7 p. proc. W pozostałych grupach wystąpił wzrost, w tym najwyższy wśród posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe – o 2,9 p. proc.

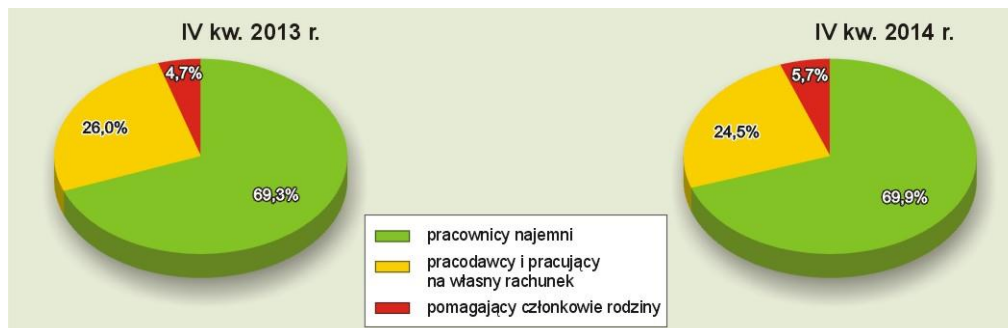
Wskaźnik zatrudnienia według wykształcenia

W IV kwartale 2014 r. w sektorze prywatnym w województwie świętokrzyskim pracowało 459 tys. osób, tj. 76,6% ogółu pracujących. Spośród nich większość (61,9%) stanowili mężczyźni. Odmienne przedstawiała się sytuacja w sektorze publicznym, w którym wśród 140 tys. pracujących przeważały kobiety (65,7%). W przedsiębiorstwach prywatnych odnotowano wzrost liczby pracowników w stosunku do roku poprzedniego (o 2,0%). W sektorze publicznym jego skala była znacznie większa i wyniosła 10,2%.

Pracownicy najemni stanowili 69,9% ogółu pracujących, pracodawcy i pracujący na własny rachunek – 24,5%, a pomagający członkowie rodzin – 5,7%. W skali roku liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek zmalała o 2,0%. Wzrost odnotowano natomiast w grupie pracowników najemnych – o 4,8% oraz pomagających członków rodzin – o 25,9%.

Pracujący wg statusu zatrudnienia

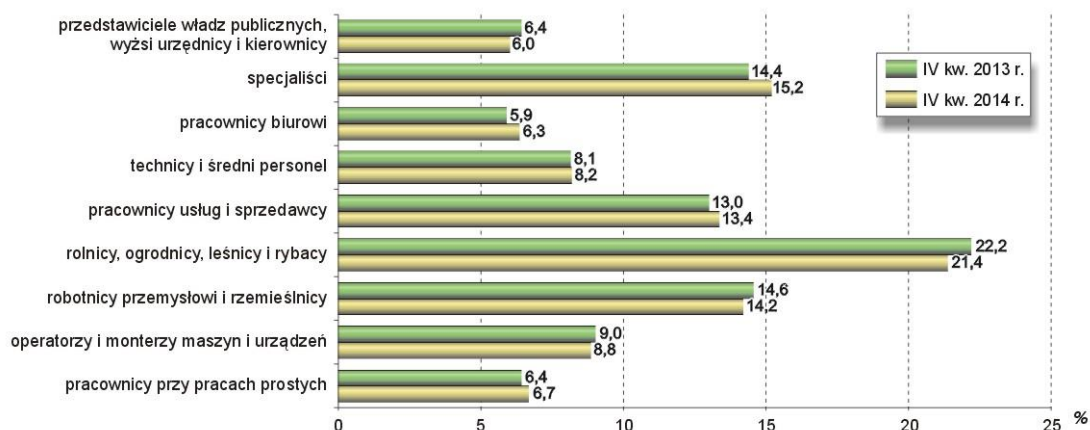
Liczba mężczyzn w grupie pracodawców i pracujących na własny rachunek zmalała na przestrzeni roku o 5,3%, natomiast pracujących w charakterze pracowników najemnych – wzrosła o 2,7%.

Liczba pań pracujących w charakterze pracodawców i pracujących na własny rachunek wzrosła na przestrzeni roku o 1,8%. Kobiet w roli pracowników najemnych przybyło natomiast 7,2%. Wzrost liczby kobiet w grupie pracodawców lub zarobkujących na własny rachunek, przy równoczesnym spadku wśród mężczyzn skutkowało zwiększeniem ich udziału w tej zbiorowości na przestrzeni roku o 1,4 p.proc. – do 38,1%.

Osoby zatrudnione na czas nieokreślony stanowiły 71,4% ogólnej liczby pracowników najemnych. Ich wyższy odsetek występował w sektorze publicznym, w którym udział ten wyniósł 87,1%. W sektorze prywatnym zatrudnieni na czas nieokreślony stanowili 63,3%.

Zdecydowanie najliczniejszą grupą zawodową w województwie świętokrzyskim w dalszym ciągu byli rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 21,4% ogółu. Ich liczba na przestrzeni roku nie uległa zmianie. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy stanowili 14,2% ogółu, specjaliści – 15,2%, a pracownicy usług i sprzedawcy – 13,4%.

Pracujący według grup zawodowych

Mężczyźni przeważali wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń – 94,3% ogółu, robotników przemysłowych i rzemieślników – 91,8% oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników – 63,9%. Kobiety dominowały natomiast m.in. wśród pracowników biurowych – 63,2%, pracowników usług i sprzedawców – 66,3% oraz specjalistów – 64,8%.

Zwiększył się udział pracujących, którzy w badanym tygodniu przepracowali 40 i więcej godzin. Stanowili oni 70,8% ogółu pracujących. Podobnie jak przed rokiem kobiety pracowały w krótszym wymiarze czasu. W grupie mężczyzn odsetek pracujących przynajmniej 40 godz. tygodniowo wyniósł 77,4%, a kobiet – 62,2%. Dłużej pracowali mieszkańcy miast. Odsetek pracujących 40 godz. i więcej wyniósł wśród nich 73,8%, podczas gdy na wsi 68,4%.

Bezrobotni

Liczba bezrobotnych w IV kwartale 2014 r. ukształtowała się na poziomie 65 tys. i była mniejsza niż rok wcześniej o 11,0%. Wśród bezrobotnych więcej było mężczyzn – 63,1% ogółu. Spadek bezrobocia odnotowano jedynie wśród kobiet. Liczba bezrobotnych kobiet zmalała o 36,1%, podczas gdy liczba mężczyzn poszukujących pracy zwiększyła się w ciągu roku o 10,8%.

Liczba bezrobotnych mieszkańców miast obniżyła się o 20,5%, natomiast na wsi wzrosła o 3,0%.

Do oceny natężenia bezrobocia służy stopa bezrobocia wyrażająca udział bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej. W IV kwartale 2014 roku ukształtowała się ona na poziomie 9,8% i w skali roku obniżyła się o 1,4 p.proc.

W kraju odnotowano spadek liczby bezrobotnych – o 17,1%. Wyraźnie niższa niż w województwie była stopa bezrobocia, która osiągnęła 8,1%, tj. o 1,7 p. proc. mniej niż przed rokiem.

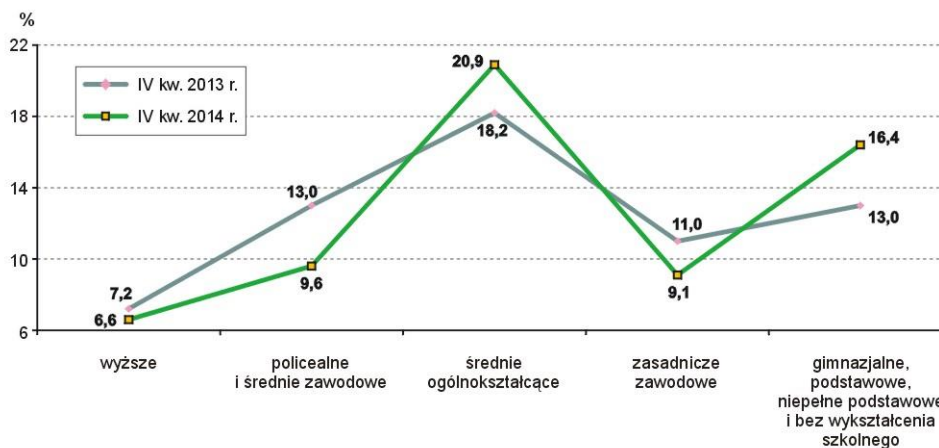
Stopa bezrobocia w miastach była wyraźnie wyższa niż na wsi i wyniosła 10,7%. W tym samym okresie na obszarach wiejskich bezrobotnymi było 9,1% aktywnych zawodowo.

Poprawiła się sytuacja kobiet na rynku pracy. Stopa bezrobocia w tej zbiorowości obniżyła się o 4,8 p. proc. i wyniosła 7,9%. Wśród mężczyzn wystąpił wzrost (o 0,9 p. proc.). W rezultacie stopa bezrobocia osiągnęła wśród nich 11,0%.

Mniejsze bezrobocie niż przed rokiem wystąpiło wśród młodych. Na przestrzeni roku grupa poszukujących pracy w wieku 15–24 lata zmniejszyła się o 3,3 p. proc. – do 27,1%. Znaczną poprawę osiągnięto także w zbiorowości – 35-44 lata – 3,6 p.proc. Pogorszyła się natomiast sytuacja w grupie 25-34 lata, w której stopa bezrobocia zwiększyła się o 0,8 p.proc.

Zróżnicowanie stopy bezrobocia występowało również w zależności od poziomu wykształcenia. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w omawianym kwartale wśród osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące – 20,9%, przy czym wzrosła ona w skali roku o 2,7 p. proc. Pogorszyła się także sytuacja osób najslabiej wykształconych (z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego), wśród których stopa bezrobocia wyniosła 16,4%, tj. o 3,4 p. proc. więcej niż przed rokiem. W pozostałych grupach odnotowano spadek, w tym najgłębszy w grupie z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – o 3,4 p. proc.

Stopa bezrobocia według wykształcenia

Bezrobotni najczęściej poszukiwali pracy poprzez biuro pracy – 81,5%. Nieco mniej osób zdecydowało się na jej poszukiwanie poprzez krewnych i znajomych – 66,2%, ogłoszenia w prasie – 73,8% oraz bezpośredni kontakt z zakładem pracy – 66,2%.

Przeciętny czas poszukiwania pracy zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego i wyniósł 12,7 miesiąca. Skrócenie tego okresu było wynikiem jego znacznego spadku zarówno wśród kobiet (o 1,4 miesiąca – do 12,9 miesiąca), jak i mężczyzn (do 12,5 miesiąca – o 1,8 miesiąca krócej niż rok wcześniej). Nieco szybciej znajdowali pracę mieszkańcy wsi, którzy przeznaczali na jej poszukiwanie średnio 12,0 m-cy. W miastach zajmowało to przeciętnie 13,3 miesiąca.

Bierni zawodowo

W IV kwartale 2014 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 519 tys., tj. 43,9% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju – 43,7%). Wśród nich dominowały kobiety, które stanowiły 61,5% ogółu, a także mieszkańcy wsi – 50,3%.

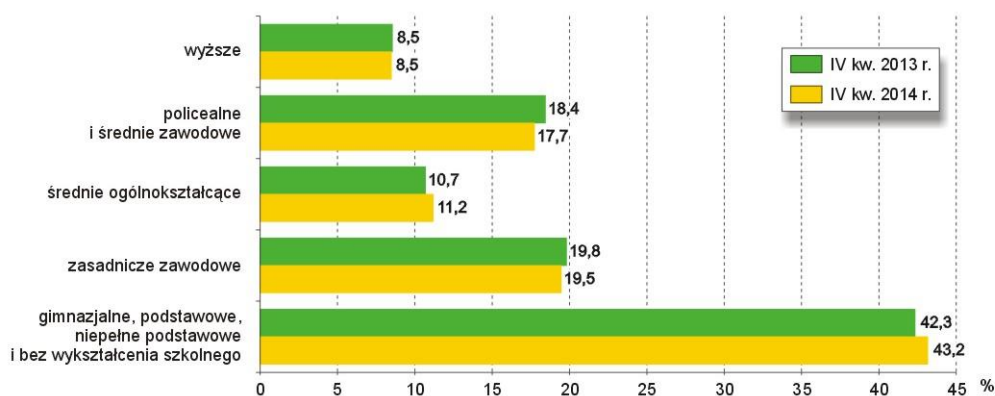
W skali roku zbiorowość biernych zawodowo zwiększyła się o 0,8%, co było wynikiem jej wzrostu na wsi – o 1,6%, podczas gdy w miastach pozostała na niezmiennym poziomie.

W podziale według płci wystąpił wzrost w grupie kobiet – o 2,9%, natomiast w przypadku mężczyzn odnotowano ubytek – o 2,4%.

Zdecydowanie najliczniejszą grupę biernych zawodowo tworzyły osoby w wieku 55 lat i więcej. W ciągu roku ich liczba zwiększyła się o 3,1% i stanowiła 64,2% ogółu. Wzrost liczby nieaktywnych wystąpił także wśród osób w wieku 15-24 lata – o 4,9%. Głęboki spadek liczby biernych wystąpił natomiast wśród osób w wieku 45-54 lata – o 17,3%.

Najliczniejsza grupa biernych zawodowo (43,2%) to osoby mające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia. Ich liczba na przestrzeni roku zwiększyła się o 2,8%. Najbardziej przybyło biernych osób wśród posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące – o 5,5%, natomiast największy ubytek odnotowano w grupie z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – o 3,2%.

Bierni zawodowo według wykształcenia

Najważniejszym powodem braku aktywności zawodowej było pobieranie świadczeń emerytalnych, na co wskazywało 50,9% biernych zawodowo. Jako przyczynę bierności zawodowej 19,1% osób podawało naukę i uzupełnienie kwalifikacji, a 12,9% – chorobę i niepełnosprawność. Zniechęcenie bezskutecznością poszukiwania pracy wymieniło ok. 4% biernych zawodowo.

Podsumowanie

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kw. 2014 r. wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- odnotowano niewielki wzrost aktywności zawodowej,
- zwiększyła się liczba pracujących niezależnie od płci; jej dynamika w grupie kobiet była znacznie wyższa niż w populacji mężczyzn,
- odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia w województwie,
- wystąpił znaczny spadek liczby bezrobotnych, przy czym wystąpił on jedynie wśród kobiet oraz mieszkańców miast,
- niższa niż przed rokiem była stopa bezrobocia, a jej zdecydowanie mniejszy poziom występował na obszarach wiejskich,
- zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi,
- zwiększyła się zbiorowość biernych zawodowo; wzrost ten dotyczył jedynie kobiet.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale 2014 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
	w tys.					w %		
OGÓŁEM	1183	664	599	65	519	56,1	50,6	9,8
mężczyźni	574	374	332	41	200	65,2	57,8	11,0
kobiety	609	290	267	23	319	47,6	43,8	7,9
Miasta	549	291	260	31	258	53,0	47,4	10,7
Wieś	634	373	339	34	261	58,8	53,5	9,1
Z ogółem w wieku:								
15–24 lata	165	59	43	16	107	35,8	26,1	27,1
25–34	204	172	147	25	32	84,3	72,1	14,5
35–44	190	166	157	9	24	87,4	82,6	5,4
45–54	172	147	138	10	24	85,5	80,2	6,8
55 lat i więcej	452	119	114	5	333	26,3	25,2	4,2
Z ogółem według wykształcenia:								
wyższe	241	197	184	13	44	81,7	76,3	6,6
policealne i średnie zawodowe	269	177	160	17	92	65,8	59,5	9,6
średnie ogólnokształcące	101	43	34	9	58	42,6	33,7	20,9
zasadnicze zawodowe	287	186	169	17	101	64,8	58,9	9,1
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	285	61	52	10	224	21,4	18,2	16,4